

Osma lekcija • Lesson Eight

A1

61,62

STRPLJENJE

✎ Replace the pair *děvojke* and *profesorka* with the following pairs: a) pametne ćerke and mūdra majka; b) strāšni lavovi and sivi miš; c) veseli sinovi and ozbiľjan otac; d) vredni mladići and dosadni profesor.

Replacement nouns for lines 1 and 5:

děvojke > pametne ĥerke, strāšni lavovi, veseli sinovi, vredni mladići

Replacement nouns for lines 2 and 3:

děvojka > pametnim ĥerkama, strāšnim lavovima, veselim sinovima, vrednim mladićima

Replacement nouns for lines 4 and 6:

profesorka > mūdra majka, sivi miš, ozbiľni otac, dosadni profesor

Replacement nouns for line 4:

děvojke > pametne ĥerke, strāšne lavove, vesele sinove, vredne mladiće

Replacement nouns for line 5:

profesorke > mūdre majke, sivoг miša, ozbiľnog oца, dosadnog profesora

Replacement nouns for line 6:

děvojka > pametnih ĥerki, strāšnih lavova, veselih sinova, vrednih mladića

Replacement nouns for line 7:

profesorke > mūdri majko, sivi mišu, ozbiľjan oče, dosadni profesore

☆ Example:

1. Veseli sinovi strpljivo seǔe za stolom.
2. Pod veselim sinovima su stolice.
3. Doručak je u veselim sinovima.
4. Ozbiľjan otac gleda vesele sinove.
5. Veseli sinovi uče od ozbiľnog oца.
6. A ozbiľjan otac uči od veselih sinova.
7. Dobar dan, oče!

✎ Once you've used each of these examples, reverse the singulars and plurals of each pair. For example, instead of *strāšni lavovi* and *sivi miš*, use *sivi miševi* and *strāšan lav*.

Replacement nouns for lines 1 and 5:

děvojke > dėvojka, pametna ĥerka, strāšni lav, veseli sin, vredni mladić

Replacement nouns for line 2:

děvojka > dėvojkom, pametnom ĥerkom, strāšnim lavom, veselim sinom, vrednim mladićem

Replacement nouns for line 3:

děvojka > dėvojci, pametnoj ĥerki, strāšnom lavu, veselom sinu, vrednom mladiću

Replacement nouns for lines 4 and 6:

професорка > про̀фесорке, му̀дре мајке, сиви мишеви, озбиљни очеви, досадни професори

Replacement nouns for line 4:

девојке > девојку, паметну ћерку, страшног лава, веселог сина, вредног младића

Replacement nouns for line 5:

професорке > про̀фесорки, му̀дрих мајки, сивих мишева, озбиљних очева, досадних професора

Replacement nouns for line 6:

девојка > девојке, паметне ћерке, страшног лава, веселог сина, вредног младића

Replacement nouns for line 7:

професорка > професорице, му̀дре мајке, сиви мишеви, озбиљни очеви, досадни професори

☆ **Example:**

1. Му̀дре мајке стрпљиво седе за сто́лом.
2. Под му̀дри́м мајкама су столице.
3. Доручак је у му̀дри́м мајкама.
4. Паметна́ ћерка гледа му̀дре мајке.
5. Му̀дре мајке уче од паметне́ ћерке.
6. А паметна́ ћерка учи од му̀дрих мајки.
7. Добар дан, ћерко!

©63,64

NESTRPLJENJE

✂ **First**, replace *nemirno dète* and *mirna dèca*, with **a)** dobar brat and zla braća; **b)** mladi gospodin and stara gospoda.

Replacement words for lines 1 and 6:

mirna dèca > zla braća, stara gospoda

Replacement words for line 2:

mirnom dècom > zlom braćom, starom gospodom

Replacement words for line 3:

mirnoj dèci > zloj braći, staroj gospodi

Replacement words for lines 4 and 5:

nemirno dète > dobar brat, mladi gospodin

Replacement words for line 4:

mirnu dècu > zlu braću, staru gospodu

Replacement words for line 5:

mirne dèce > zle braće, stare gospode

Replacement words for line 6:

nemirnog dèteta > dobrog brata, mladog gospodina

Replacement nouns for line 7:

deco > braćo, gospodo

☆ **Examples:**

1. *Zla braća* strpljivo *sedi* za stólom.
2. Pod *zlom braćom* su stòlice.
3. Dòručak je u *zloj braći*.
4. *Dobar brat* gleda *zlu braću*.
5. *Dobar brat* *uči* od *zle braće*.
6. A *zla braća* *uče* od *dobrog brata*.
7. Dobar *dan, braćo!*

1. *Starą gospòda* strpljivo *sede* za stólom.
2. Pod *starom gospòdom* su stòlice.
3. Dòručak je u *staroj gospòdi*.
4. *Mladi gospòdin* gleda *staru gospòdu*.
5. *Mladi gospòdin* *uči* od *stare gospòde*.
6. A *starą gospòda* *uče* od *mladog gospòdina*.
7. Dobar *dan, gospodo!*

✂ **Then replace *mirna dèca* with *mirno dète*, and *nemirna dète* with *nemirna dèca*.**

☆ **Example:**

1. *Mirno dète* strpljivo *sedi* za stólom.
2. Pod *mirnim dètetom* su stòlice.
3. Dòručak je u *mirnom dètetu*.
4. *Nemirna dèca* *gledaju* *mirno dète*.
5. *Nemirna dèca* *uče* od *mirnog dèteta*.
6. A *mirno dète* *uči* od *nemirne dèce*.
7. Dobar *dan, dète!*

JAVI SE!

✂ **Replace: *roditelji* with *braća, dèca, ćerke, rođaci, sèstre, sinovi*.**

✂ **Replace *stùdenti u inostrànstvu* with: *bàlkanski, bòsanski, crnògorski, dalmàtinski, hrvàtski, istarski, kòsovski, slàvonski, srpski, or vòjvođanski stùdenti*.**

Replacement nouns for line 1:

рòдитеља > браће, дèце, ћèрки, рођака, сестàра, синова

Replacement phrases for line 2:

свòјим рòдитељима > свòјом браћом, свòјом дèцом, свòјим ћèркама, свòјим рòдитељима, свòјим рођацима, свòјим сèстрама, свòјим синовима

Replacement phrases for line 6:

студентима у инострàнству > бàлканским, бòсанским, црнòгорским, далмàтинским, хрватским, истарским, кòсовским, слàвонским, српским, вòјвођанским студентима

☆ **Example:**

1. Kàkva sreća! Писмо од својих сестара!
2. Да ли се чујеш често са својим сестрама?
....
6. А како се јављаш црногорским студентима?
7. Увек им се јављам преко телефона.

✎ Use this exercise as a model to describe how you communicate with your family and friends.

☆ **Example:**

1. Да ли се чујеш често са својим родитељима?
2. Јављам им се телефоном.
3. Телефоном? Зашто? Зар им се не јављаш интернетом?
4. Не, зàто што òни не жèле да имају компјутер.
5. А да ли им се јављаш СМС порукама на мобителу?
6. То ми је најбоље.

©67,68

SOBA

✎ The responses given in the exercise represent only a few of several possible ways to answer the questions posed. Try shifting them around, so as to create a different response for each question.

✎ **Replace *naša tàbla* with:** naš profesor, òvaj sto, plàfonska svètla, sat, sobna vràta, tvòja stòlica, vèliki tèpìh, vrèdnì stùdenti.

☆ **Example:**

1. Gdje se nàlazi naša tàbla?
2. Naša tàbla je u sobi na zìdu ispred stùdenatà i blizu profesora, kod pròfesorске kàtedre.

✎ Use the map at the beginning of the textbook and these prepositions to situate cities, rivers and other topographical features.

☆ **Example:**

1. Gde se nàlazi rèka Sàva?
2. Rèka Sàva tèče uz grànicu i Bosne i Hrvatske do grànice sa Srbijom. Kroz Srbiju Sàva tèče do Beògrada gdje utiče u rèku Dunav. To mesto se zòve ušće.
3. A gde se nàlazi rèka Drina?
4. Rèka Drina tèče iz Crne Gòre uz grànicu Bosne i Hercegovine i Srbije sve do rèke Sàve.
5. Od ušća kod Beògrada gde vode Sàve i Drine utiču u Dunav, te vode tèku Dunavom sve do Crnog mòra.

 VEŽBE

B1

✎ **Replace *srpski jèzik* with:** duga noć, hladno pivo, moj/svoj udžbenik za srpski, naš dragi kolèga, slatko jelo, stràšni lav, vèlika ljuòbav.

Replacement phrases for line 1:

српски језик > дуга ноћ, хладно пиво, мој/свој уџбеник за српски, наш драги колега, слатко јело, страшни лав, велика љубав

Replacement phrases for line 2:

српски језик > дугу ноћ, хладно пиво, мој/свој уџбеник за српски, нашег драгог колегу, слатко јело, страшног лава, велику љубав

Replacement phrases for lines 3 and 5:

српском језику > дугој ноћи, хладном пиву, мом/свом уџбенику за српски, нашем драгом колеги, слатком јелу, страшном лаву, великој љубави

Replacement phrases for line 4:

српског језика > дуге ноћи, хладног пива, мог/свог уџбеника за српски, нашег драгог колеге, слатког јела, страшног лава, велике љубави.

Replacement phrases for line 6:

српским језиком > дугом ноћу, хладним пивом, мојим/својим уџбеником за српски, нашим драгим колегом, слатким јелом, страшним лавом, великом љубављу

Replacement phrases for line 7:

српски језиче > дуга ноћ, хладно пиво, мој/свој уџбениче за српски, наш драги колего, слатко јело, страшни лаве, велика љубави.

★ Examples

1. Дуга ноћ је изузетно занимљива.
2. Сваким даном све више волим дугу ноћ.
3. Размишља́м о дугој ноћи.
4. Без дуге ноћи нема среће.
5. Певам песме дугој ноћи.
6. Са дугом ноћи дивно је живети.
7. О, ноћ!

1. Наш драги колега је изузетно занимљив.
2. Сваким даном све више волим нашег драгог колегу.
3. Размишља́м о нашем драгом колеги.
4. Без нашег драгог колеге нема среће.
5. Певам песме нашем драгом колеги.
6. Са нашим драгим колегом дивно је живети.
7. О, колего!

B2

 Replace *balkanski jézici* with *dòmací zadàci*, *malí* (or *vèlikí*) *gradovi*, *malí* *psi*, *novè* *cipele*, *teška* *pítanja*, *šàrene* *mačke*. Do more of these with your own choices for the adjective and noun.

Replacement phrases for lines 1 and 7

balkanski jézici > *dòmací zadàci*, *malí* (or *vèlikí*) *gradovi*, *malí* *psi*, *novè* *cipele*, *teška* *pítanja*, *šàrene* *mačke*.

Replacement phrases for line 2

bàlkanske jèzike > dòmaće zadàtke, małe (or vèlike) gradove, małe pse, nove cipele, teška pìtanja, šàrene mačke.

Replacement phrases for lines 3, 5 and 6

bàlkanskim jèzicima > dòmaćim zadàcima, małim (or vèlikim) gradovima, małim psima, novim cipelama, teškim pìtanjima, šàrenim mačkama.

Replacement phrases for line 4

bàlkanskih jèzika > dòmaćih zadàtaka, małih (or vèlikih) gradova, małih pasa, novih cipela, teških pìtanja, šàrenih mačaka.

★ Example:

1. *Teška pìtanja* su izuzetno zanimljiva.
2. Svakim danom sve više volim *teška pìtanja*.
3. Ràzmjìšljam o *teškim pìtanjima*.
4. Bez *teških pìtanja* nema sreće.
5. Pevam pesme *teškim pìtanjima*.
6. Sa *teškim pìtanjima* divno je žìveti.
7. O, *teška pìtanja*!

B3

Ask each other these questions. In your answers, use the prepositions, nouns and pronouns which were suggested in the dialogue in A4.

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

B4

Ask each other to locate objects in the classroom, using questions such as the following as prompts.

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

Self-study learners: Note the position of various objects in your room or house, and then ask yourself questions about their location. Rearrange things to make the distribution more interesting and to require you to use as many prepositions as possible.

B5

 Make past-tense versions. Provide both a masculine and a feminine version for #3 and #4.

★ Example:

1. Сат је био на зиду.
2. Речник се налазио на столу.
3. Сам / Сама сам био / била .
4. Имао / Имала сам писмо од моје тетке.
5. Брат ми је био висок човек.

 Rewrite these sentences as negatives.

★ Examples:

1. Сат није на зиду.

2. Речник се не налази на стòлу.
3. Нисам сам / сàма.
4. Немам пѝсмо од мòје тетке.
5. Брат ми нѝје вѝсок чòвек.

1. Сат нѝје био на зиду.
2. Речник се нѝје налазио на стòлу.
3. Нисам био сам / била сàма .
4. Нисам имао / имала пѝсмо од мòје тетке.
5. Брат ми нѝје био вѝсок чòвек.

✂️ Now redo all sentences you have just created, this time putting all the nouns in the plural.

★ **Examples:**

1. Сàтови су на зидовима.
2. Речници се налазе на стòловима.
3. Сàми / Сàме смо.
4. Имамо пѝсма од наших тетки.
5. Мòја браћа су вѝсоки људи.

1. Сàтови су били на зидовима.
2. Речници су се налазили на стòловима.
3. Сàми / Сàме смо били / биле .
4. Имали / Имале смо пѝсма од наших тетки.
5. Мòја браћа су била вѝсоки људи.

1. Сàтови нису на зидовима.
2. Речници се не налазе на стòловима.
3. Нисмо сàми / сàме.
4. Немамо пѝсма од наших тетки.
5. Мòја браћа нису вѝсоки људи.

1. Сàтови нису били на зидовима.
2. Речници се нису налазили на стòловима.
3. Нисмо били сàми / биле сàме.
4. Нисмо имали / имале пѝсма од наших тетки.
5. Мòја браћа нису била вѝсоки људи.

B6

Practice with the various ways of expressing possession (which include the possessive adjective, genitive case, and dative case).

State the idea of possession twice, first using the name alone (a), and then using the entire phrase (b).

Example: Ћија је òва òловка? (moja drugàrica Mirjana)

- a. Òво је Mirjanina òловка.
- b. Òво је òловка мòје drugàrice Mirjane.

1. Òво је Dùšankin àuto.	Òво је àuto tvòje sèstre Dùšanke.
2. Òво је Hàrisovo pìtanje. or Òво је profesorovo pìtanje.	Òво је pìtanje našeg profesora Hàrisa.
3. Òво је Nàdina noć.	Òво је noć njene drugàrice Nade.

4. <u>Òvo</u> je D ù š an ov pas.	<u>Òvo</u> je pas njihovog <u>àdvo</u> kata D ù š an a.
5. <u>To</u> je <u>Želj</u> kino v è liko z n ànje.	<u>To</u> je v è liko z n ànje n j ègove <u>d</u> èvojk e <u>Želj</u> ke.
6. <u>Òvo</u> je <u>Želj</u> kova š à rena mačka.	<u>Òvo</u> je š à rena mačka vašeg kol e ge <u>Želj</u> ka.

B7

 Play this as a game. One team asks a question, hoping to stump the other team with a word they might not remember.

1. Suđaц на бòсaнском и сrпском се кaже суdиja.
2. Àdvoкат на хrвaтском се кaже oдvјeтnиk.
3. Špañòлска на сrпском се кaже Šпaниja.
4. Washington на сrпском се пiше Vаiшiнgтoн.
5. Evрòпа на хrвaтском се кaже Eуròpa.
6. Greece и Hungary на бòсaнском, хrвaтском и сrпском се кaжу Грчка и Мађарска.
7. Kàzаlиcиte на сrпском се кaже пòzоrиšтe.
8. Биосkоп на хrвaтском и бòсaнском се кaже киnо.
9. Каsa на хrвaтском се кaже блaгаjна.
10. Кат на бòсaнском и сrпском се кaже спrат.
11. Свеучилиcиte на бòсaнском и сrпском се кaже униvерзиtет.

ДОМАЋИ ЗАДАТАК

C1

Fill in the blank with the appropriate time expression and translate into English:

1. Уторkом увек идем на предaвања попòдне. [other weekdays can be substituted]
On Tuesdays I always have class [go to lectures] in the afternoon.
2. Сваке године у àвгусту идем с пријатељима на мoре. [other months can be substituted]
Every year in August I go with friends to the seacoast.
3. Месецима нiсам размiшљала о својој лjубави.
I haven't thought about my love for months.
4. Òве нeдеље идем на кòнцерт у среду. [other week-days can be substituted]
This week I am going to a concert on Wednesday.

5. Често идем у биоскоп **пѐтком**.
I often go to the movies on Fridays.
6. **Данима** је чекао да му се **јавиш** телефòном.
For days he was expecting you to call him on the phone.
7. **Јуче** **јој** се **јавио**, али **није** **била** код куће па се **нису** чули.
He called her yesterday, but she wasn't home so they didn't talk.

C2

Fill in the blanks with the appropriate forms. Use only present tense. Then write out the whole story.

Dušan i Dušanka su mòmak i dèvojka. Òni su **stùdenti**. U **ju**lu, kàda **se završava letnji sèmentar** Dušan **ide sam vozom** iz **Niša** u **Beògrad**, a Dušanka **ide** iz **Niša kolima** u **Crnu Gòru** sa **mamom i tatom**. Dok su Dušan i Dušanka na **pùtu**, Dušanu je dobro, ali Dušanki nije. Dušan **se javlja Dušanki** iz **Beògrada** preko **interneta**. Dušanka **se javlja Dušanu telefònom**. Dušan razùme **Dušanku**. Dušanka žèlì da bude sa **Dušanom**. **Crna Gòra** je lèpa, ali posle dva **dàna Dušanki** nije lèpo u **Crnoj Gòri** bez **Dušana**. Ni **Dušanu** nije lèpo u **Beògradu** bez **Dušanke**. Dušan **kaže Dušanki** da **dođe** u **Beògrad autòbusom**. Dušanka dòlazi iz **Crne Gòre** u **Beògrad** i Dušan **ide Dušanku da dòčeka** na **stànici**. Onda Dušan **ide** po **gràdu** sa **Dušankom** i oni **razgovàraju** o **Dušanovom pùtu** i o **Dušankinom pùtu**. Deset **dàna** Dušanka je kod **Anè**, **svòje tetke**, a Dušan je kod **Srdana**, **svog strìca**. Posle **toga** Dušan i Dušanka **idu** u **Niš vozom**.

Dušan and Dušanka are a couple. They are students. In July, when the spring semester ends, Dušan goes by train from Niš to Beograd, and Dušanka goes from Niš by car to Montenegro with her mom and dad. While they are traveling, Dušan is fine but Dušanka is not. Dušan gets in touch with Dušanka from Beograd via internet. Dušanka calls Dušan on the phone. Dušan understands Dušanka. Dušanka wants to be with Dušan. Montenegro is nice, but after two days it's not nice for Dušanka without Dušan. Neither is it nice in Beograd for Dušan without Dušanka. Dušan tells Dušanka to come to Beograd by bus. Dušanka comes from Montenegro to Beograd and Dušan goes to meet Dušanka at the station. Then Dušan goes around town with Dušanka and they talk about Dušan's trip and Dušanka's trip. For ten days, Dušanka is at her aunt Ana's, and Dušan is at his uncle Srđan's. After that Dušan and Dušanka go to Niš by bus.

C3

Replace each italicized noun or name in the sentence with a pronoun (full form or clitic, as required), changing the word order where necessary, and write out the whole sentence:

1. Mesec *kruži* oko **nje**, a zèmlja *kruži* oko **njega**.
2. *Željka* **mu** šalje *kràtko pìsmo*, a *Gòran* **joj** šalje *dùgo pìsmo*.
3. Jelo od **njih** òdlično je za dòručak.

4. Jàvili smo **im** se, ali se nìsmo čuli sa njima.
5. Slušaju **ih** ceo dan.
6. Pijemo **njega** svaki dan, ali nikada ne pijemo **nju**.
7. Od **njega** do **njih** nije dalèko, već je dalèko od **njega** do nas!
8. U **njima** **ih** ima.

C4

Fill in the blank with the appropriate form of the word in parentheses. Where you see an exclamation point with the verb, use the imperative.

✎ Use past tense for #6.

1. Слушај ме! Јаја не м^орају да се једу сваки дан!
2. Зар Ѐнес не п^ознаје м^оју сестру?
3. П^иши св^ојим сестрама данас, а браћи сутра!
4. Када п^очиње твој нови п^осао?
5. Шта хоћеш да једемо за р^учак данас?
6. У колико с^ати увече у четвртак су гледали филм?

C5

Translate the first sentence into English. Then translate the ones that follow it into S, using the first as a model.

1. a. Give some fruit to the children, they are hungry!
b. П^иши д^еци п^исмо!
c. Слушај! Ваша кућа је врло л^епа с ^оним ^рвен^им ^врат^има и ^оним ^пр^озорима!
2. a. Their two brothers live with their parents, but the remaining brothers are no longer at home.
b. Стави слику у п^исмо за св^оју / тв^оју бра^ћу!
c. Пом^ози њиховој бра^ћи с њихов^им д^ома^ћи^м зад^ацима!
3. a. I have both my dog and yours. What should I do with your dog?
b. Мо^лим донеси ми и тв^оју ма^чку и м^ог ми^ша!
c. На^да читај и њ^егову к^нјигу и св^оју к^нјигу.
4. a. A good life is ahead of them, but ahead of me are problems.
b. Она ра^ди напољу цео дан пред зград^ом.
c. Под п^одом је друг^а соба, на друг^ом спрату.

C6

Identify the number (singular or plural) of each of the following nouns. If it is singular, give the plural form, and if it is plural, give the singular form.

1. vlak	sg	vlakovi	14. brat	sg	braća
2. životi	pl	život	15. zidovi	pl	zid
3. pisma	pl	pismo	16. đaci	pl	đak
4. devojke	pl	devojka	17. pas	sg	psi
5. dečete	sg	deca	18. ljubavi	pl	ljubav
6. momci	pl	momak	19. sin	sg	sinovi
7. lav	sg	lavovi	20. reč	sg	reči
8. supruga	sg	supruga	21. znanje	sg	znanja
9. voz	sg	vozovi	22. rečnici	pl	rečnik
10. ljudi	pl	čovek	23. knjiga	sg	knjige
11. pitanja	pl	pitanje	24. otac	sg	očevi
12. noć	sg	noći	25. suprug	sg	supruzi
13. ključ	sg	ključevi			

C7

For each aspect pair given below, state which of the two is perfective and which is imperfective.

1. куповати	купити	I / P	3. узети	узимати	P / I	5. доћи	долазити	P / I
2. положити	полагати	P / I	4. јести	појести	I / P	6. спремати	спремити	I / P